

Борковська Валентина

доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ М'ЯСОПЕРЕРОБКИ

Забезпечення беззбитковості є головним завданням вітчизняного виробництва, оскільки в сучасних умовах виробничі витрати м'ясопереробних підприємств перевищують фактичні доходи від реалізації.

Аналіз результатів виробництва ковбасних виробів м'ясопереробних підприємств Хмельницької області дає підстави для висновку про зростаючу збитковість майже кожної асортиментної групи. Враховуючи великий перелік ковбасних виробів, пропонуємо встановити критичний обсяг виробництва з метою покриття змінних і постійних витрат підрозділу в розрізі асортиментних груп продукції. Для цього доцільно використати описану раніше процедуру аналізу облікових даних з урахуванням фактично обчисленої комбінації продажу по кожній асортиментній групі.

Наприклад, визначено, що на ТЗОВ «Кам'янець-Подільський птахокомбінат» розрахунок середнього маржинального доходу на рівні 0,2246 забезпечив результат критичного обсягу реалізації в кількості 293626,44 кг. У даному випадку вартісні розрахунки проводити не доцільно, оскільки натуральний розрахунок здійснювався для кожної асортиментної групи, ціна реалізації в середині якої коливається залежно від виду продукції.

З урахуванням комбінації продажу за попередній звітний період пропонується розрахувати необхідний обсяг виробленої продукції по кожній асортиментній групі, що в цілому забезпечить покриття змінних та постійних витрат даного виробництва. Проте, визначена межа беззбитковості може бути рекомендована тільки теоретично. Зважаючи на технологічні особливості виробництва, збитковість продажу ковбасних виробів пояснюється не обмеженими потужностями підприємства, а в основному високою технологічною собівартістю порівняно із ціною реалізації. З іншого боку, підвищення ціни не завжди гарантує наявність платоспроможного попиту населення, що нині підсилюється впливом світової економічної кризи. Крім того, встановлені ціни на продукцію власного виробництва, що формує споживчий кошик громадян, жорстко контролюються держцінінспекцією країни, де рівень підвищення ціни не повинен перевищувати 1 % порівняно із попереднім звітним місяцем.

Удосконалення обліку витрат при формуванні технологічної собівартості продукції посилюється через контроль витрат вхідної сировини ще на стадії заготівлі. Визначення мінімально необхідної ціни продажу м'яса яловичини для покриття понесених витрат або одержання запланованого прибутку з урахуванням внутрішнього використання для потреб власного виробництва дозволить оперативно впливати на поточні витрати заготівлі, а також

планувати обсяги прибуткового продажу ковбасної продукції. Для цього пропонуємо оперативну, по мірі заготівлі великої рогатої худоби, визначати чисту вартість м'яса за мінусом вартості супутньої продукції, збільшеної на суму інших цехових і допоміжних витрат на одиницю продукції попереднього звітного періоду. Мінімально рекомендована ціна продажу м'яса яловичого буде підставою для планування собівартості продукції ковбасного або блочного підрозділу багатопередільного м'ясопереробного підприємства.

З огляду на зростаючі інфляційні процеси у нашій державі доцільно прогнозувати виробничу діяльність переважно у натуральних вимірниках, що особливо характерно для виробництва ковбас. Проведений аналіз класичних рецептур приготування ковбасних виробів дає можливість розрахувати планову потребу сировини у кількісному та вартісному вимірі з урахуванням певного обсягу замовлення готової продукції. При цьому, головним є обчислення втрат при жилюванні та варінні субпродуктів, що не використовуються у натуральному вигляді. Для цього застосовуються спеціальні перевідні коефіцієнти на сиру сировину відповідно до положень, інструкцій та технологічних карт. Прогнозована таким чином потреба в сирих необроблених субпродуктах визначає обсяг необхідної заготівлі тварин. Проте, визначальним фактором її обсягу для потреб власного виробництва буде кількість необхідної яловичини жилюваної за гатунками. В цьому випадку, з урахуванням середніх коефіцієнтів виходу при обвалюванні та жилюванні яловичини, встановлюється приблизно необхідна кількість м'яса на кістках, а вже потім з урахуванням потреби м'яса у напівтушах формується кількісно обґрунтований запит на живу масу тварин.

Поєднання планування та бюджетування витрат через посилення контрольної функції обліку дає підстави стверджувати про необхідність поетапної автоматизації облікових процесів м'ясопереробних підприємств. Використання комп'ютерних програм дозволить підвищити оперативність формування потрібної інформації, забезпечить чіткість даних про витрати виробничих підрозділів у розрізі асортиментних груп на вимогу користувачів інформації різних внутрішніх документів рекомендованої управлінської звітності та інших обов'язкових звітних форм. Найбільш ефективним для впровадження програмним продуктом на сьогодні є 1С:Бухгалтерія. Підприємство 8. «М'ясокомбінат». Головною перевагою такої бухгалтерської програми для м'ясопереробного виробництва при автоматичному формуванні як планових, так і фактичних калькуляцій в рамках технологічних витрат згідно рецептур є використання позиції «калькуляція в калькуляції». Такий підхід сприятиме поєднанню основних бухгалтерських задач із прогнозними розрахунками щодо розміру заготівлі тварин у живій масі на вимогу керівництва. Крім того, обчислення собівартості м'ясопродукції за допомогою програми 1С:Бухгалтерія забезпечить автоматичне формування запропонованого калькуляційного листа та розрахунку планових витрат підрозділу на конкретний обсяг виробництва.

Вважаємо, що вжиті заходи дозволять мінімізувати збитковість

м'ясопереробної галузі та забезпечить її беззбитковість в подальшому.

Веклич Ріта

студентка

Здирко Наталя

асистент

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІТИЧНОЇ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Головною проблемою сучасного фінансового стану підприємства є відсутність гнучкого фінансового планування та аналізу, несвоєчасне виявлення фінансової нестабільності. Тому важливо своєчасно виявити та усунути вади у фінансовій діяльності, відшукати управлінські рішення щодо поліпшення фінансової діяльності та фінансового стану підприємства.

За умов кризового стану економіки зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки його ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів щодо підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Фінансовий стан – це спроможність підприємства вести господарську діяльність на основі своєчасного погашення усіх видів заборгованості, раціональної структури капіталу і господарських засобів [1]. У ньому відображають у вартісній формі загальні результати роботи підприємства з управління фінансовими ресурсами.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої комерційної і фінансової діяльності, тобто чим вищими є показники виробництва і реалізації продукції робіт і послуг, тим нижча їх собівартість, якщо вища рентабельність і вищий прибуток, то фінансовий стан підприємства є кращим і навпаки [4].

Ще однією проблемою в оцінці фінансового стану підприємства є існування різних систем бухгалтерського обліку та порядку складання форм фінансової звітності в країнах з ринковою економікою, що призводить до неможливості здійснення порівняльного аналізу отриманих результатів оцінки фінансового стану підприємницьких структур різних держав. Це ще раз свідчить про важливість розуміння схеми обліку, яка лежить в основі формування фінансових показників, та необхідність уніфікації інформаційного забезпечення оцінки фінансового стану на міжнародному рівні.

Уміння здійснювати ефективне управління фінансовим станом